

AD(H)D

DSM-V

ADHD is een DSM-V classificatie. In het Nederlands aandachtsdeficiëntie-/ hyperactiviteitsstoornis

Definitie van het probleem en enkele wetens-waardigheden

ADHD is een beschrijvende diagnose. Dat wil zeggen dat hij wordt gesteld wanneer iemand de daarbij behorende verschijnselen vertoont. Daarmee is niet gezegd wat de oorzaak van die verschijnselen is. Het is dus niet per se een 'hersenziekte' en evenmin per se een 'sociaal probleem'. Verscheidene symptomen van onoplettendheid of hyperactiviteit-impulsiviteit worden gesignaleerd voor het 12e levensjaar.

Er is sprake van een afwijking in het functioneren van de hersenen. Er zijn drie typen:

1. Gecombineerd beeld
2. Overwegend onoplettende beeld
3. Overwegend hyperactief- impulsief beeld

Daarnaast is er de rest categorie ongespecificeerde aandachtsdeficiëntie-/ hyperactiviteitsstoornis.

Wat zie ik in de klas, hoe herken ik dit gedrag?

Aandachtsproblemen: deze leerlingen hebben meer dan gemiddeld moeite om:

- Aan het werk te gaan en te blijven.
- Aanwijzingen op te volgen.
- Hun werk te organiseren en af te maken.
- De hoofd- van de bijzaken te onderscheiden.
- Zich te herinneren wat ze van plan waren.
- Zich te herinneren waar ze hun spullen laten.
- Prikkel van buiten te negeren.
- Vlot te reproduceren wat ze hebben geleerd (terwijl ze het wel weten).
- Hun aandacht te richten en vast te houden.

Hyperactiviteit-impulsiviteit: zij hebben meer dan gemiddeld moeite om:

- Handen en voeten stil te houden, rustig op een stoel te zitten.
- Op de plaats in de klas te blijven zitten; ze staan zomaar op.
- Op hun beurt te wachten .

Wat doen deze leerlingen wel?

- Zijn voortdurend in de weer en draven maar door.
- Praten aan één stuk.
- Zijn rusteloos.
- Houden zich tijdens de les bezig met andere zaken: krassen, pennen demonteren, praten met burens etc.
- Gooien het antwoord er al uit voordat de vraag afgemaakt is.
- Verstoren bezigheden van anderen of dringen zich op.

Buiten de klas: maken van fysiek contact. 'Gevaarlijke' dingen voor zichzelf en anderen. (pootje haken, laten struikelen, duwen, tassen weggooien).

De beste aanpak in de klas

- Geef korte, duidelijke opdrachten.
- Herhaal steeds regels en afspraken.
- Zorg voor voldoende prikkelende, uitdagende lesstof.
- Houd de aandacht vast door afwisselende werkvormen te gebruiken.
- Beloon en complimenteer vaak.
- Geef alternatieven bij ongewenst gedrag. Benoem het gewenste gedrag.
- Probeer tijdens klassikale les zoveel mogelijk oogcontact te houden. Dan zie je ook eerder of de leerling gaat afdwalen of drukker wordt.
- Plan rust- en ontspanningsmomenten in gedurende de les.
- Stel gewoon vriendelijk, maar strikt wat de leerling moet doen. Laat je niet tot discussies verleiden. Verbaliseer niet te veel.
- Zorg voor afgeschermd werkplek: apart en vooraan dicht bij de leerkracht (niet bij raam of deur).
- Leer de leerling telkens zijn werk na te kijken om zoveel mogelijk slordigheidsfouten te voorkomen.
- Blijf het pittige, energierijke, creatieve kind achter de druktemaker zien.

In ieder geval niet doen

- zonder begeleiding laten samenwerken.
- Gedrag bestraffen zonder alternatieven aan te bieden.
- Bij raam of deur neerzetten.

Ervaringen met deze handelingswijzer s.v.p. opsturen aan cordys@cordys.nl